

مدیرعامل آبفای مشهد در گفت و گو با رصدا:

تفکیک آب شرب و بهداشتی تامدتی حد بحران را عقب می برد

مردم یک سوم قیمت واقعی آب را پرداخت می کنند

با آن که شرایط دشت مشهد از لحاظ سفره های آب زیرزمینی در شرایط بحرانی است و برخی از کارشناسان و مسئولین صحبت از بحران در تامین آب طی ۲۰ و حتی ۱۰ سال آینده از دشت مشهد می کنند، اما تامین آب شرب آن قدر حیاتی است که با وجود ۳۶۰ حلقه چاه برای تامین آب شرب مشهد، ۴۰ حلقه چاه جدید طی سال گذشته حفر شده است؛ هر چند مسئولین در پی حفظ آرامش مردم هستند، اما زنگ هشدار به صدا در آمده است! جهت بررسی این مسئله سراغ مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب مشهد، مهندس علیرضا طباطبائی رفتیم، گفته وی مبنی بر تغییر رویکرد این شرکت به سمت مدیریت منابع آب سطحی و کاهش استفاده از سد دوستی، موید همین زنگ هشدار است. طباطبائی معتقد است تا زمانی که قیمت واقعی آب از مردم گرفته نشود، مصرف نیز کاهش پیدا نخواهد کرد. مشروح این گفت و گورا در ادامه بخوانید؛

برویم و از سوی دیگر به فکر پیدا کردن منابع جدید هم باشیم که غیرقابل انکار است. در حوزه توزیع فعالیت های مختلفی را برنامه ریزی کرده ایم، به عنوان مثال مدیریت هدررفت؛ مشهد به لحاظ مدیریت هدررفت جزء بهترین شهرهای کشور است؛ نرم کشوری سال ۹۱ در زمینه آب های بدون درآمد ۲۵/۵ درصد بود، در حالی که متوسط مشهد ۲۲ درصد بود؛ هدررفت هم در کشور ۲۲/۷ بوده و در مشهد ۲۰/۷ درصد بوده است.

برای سال ۹۲ هنوز آمار کشوری اعلام نشده اما آب بدون درآمد مشهد ۲۱/۹ و هدررفت ۲۰/۷ درصد است. ما هر سه سال یک بار، کل شبکه مشهد را نشت یابی می کنیم، این هزینه به این معنی است که جاهایی که می شود آب را حفظ کرد، کارمان را انجام داده ایم؛ علاوه بر این مدیریت انشعاب های غیرمجاز یا مدیریت هوشمند فشار که در حال حاضر در حال انجام است، رفتار مصرفی شب و روز در شبکه متفاوت است، توسعه تله متریک یکی دیگر از کارهاست، ما یکی از مدرن ترین هایش را در مشهد ایجاد کرده ایم. رفتار شبکه و شناسایی آسیب ها و اصلاح آن در اختیار همکاران آبفای مشهد است. در حوزه مصرف دو بخش داریم، یک بخش فرهنگی و یک بخش عملیاتی و اجرایی؛ در بخش فرهنگی، نمونه های مختلفی در سطح کشور از گذشته دور اتفاق افتاده که عمدتاً توسط رسانه ها با موضوع آگاهی و اطلاع رسانی بوده است. بخش دیگر توسعه استفاده از تجهیزات کاهنده مصرف می باشد، خیلی از مردم ما اطلاع ندارند نوع یک سردوشی حمام چقدر بر میزان آب تأثیر گذار است. این در حالی است که ۴۰ درصد

بود، اما الان با توجه به شرایط موجود، این مسئله مدیریت می شود، یعنی ظرفیت استفاده ۶۰ مترمکعبی در ثانیه را داریم اما برای نگه داشتن بازه یک ساله و گذر از پیک های مصرفی است.

این باعث می شود که از سفره های زیرزمینی که شرایط بحرانی دارند، استفاده کنید و چاه های جدید بزنید!

با توجه به شرایط خشکسالی لازم بود تابستان امسال استفاده از ظرفیت منابعی را که در اختیار داریم به حداکثر برسانیم. کاهش آبدی باعث شده آنچه می توانیم و مجاز هستیم از دشت برداشت کنیم، کاهش پیدا کند. چاه های جدیدی که در رسانه ها مطرح می شود، ایجاد ظرفیتی است که به حد مجازمان برسیم، اگر چاهی داشتیم با آبدی ۲۰ لیتر الان ۱۷ لیتر شده است، عملاً ۳ لیتر کمتر می توانیم از آن ظرفیت استفاده کنیم؛ در مجموعه چاه هایمان به عددی می رسیم که برای حفظ ظرفیت مان فقط در شرایط اضطرار به سمت زدن چاه های جدید رفتیم؛ چون با آب مشهد به هیچ وجه نمی توان شوخی کرد. بنابراین از این چاه ها در شرایط معمولی استفاده نمی شود.

با توجه به شرایط مشهد و بحران کمبود آب، برای مدیریت منابع آب شرب چه اقداماتی صورت گرفته است؟

ما در مدیریت منابع آب، سه رویکرد عمده باید داشته باشیم، مدیریت در حوزه تامین، مصرف و توزیع؛ عملاً باید در هر سه به صورت موازی فعال باشیم. با توجه به رشد جمعیت و ارتقاء فرهنگ مردم، باید به سمت ارتقاء بهره وری منابع تامین

میزان تولید آب در مشهد چه مقدار و از چه منابعی است و چه میزان از آن را مصرف می کنیم؟

به علت وجود بارگاه امام رضا (ع) رفتار مصرف آب مشهد با شهرهای دیگر کشور متفاوت و تابع یک شرایط خاص است. منابع تامین کننده آب برای شهر مشهد در حال حاضر ۳۶۰ حلقه چاه در محدوده داخل شهر و عمدتاً غرب مشهد، دو رشته قنات، یک دهنه چشمه و سد های کارده، طرق و دوستی هستند؛ مهم ترین منبع آبی شهر مشهد، سد دوستی است که در سال گذشته ۵۹ درصد از چاه ها و مابقی هم سایر منابع بودند. در سال گذشته ۲۱۸ میلیون مترمکعب آب تولید و مصرف شد که ۱۲۸ میلیون آن از سد دوستی بود.

امسال هم همین گونه است؟

امسال با توجه به محدودیت هایی که در ذخیره آب سد دوستی بود عملاً رویکردمان متفاوت و بحث مدیریت منابع آب سطحی تعریف شد. در حال حاضر در صد تامین آب با گذشته متفاوت شده، ۴۰ درصد از محل سد دوستی و مابقی از محل چاه ها و سایر منابع است. این از شرایط تامین و مصرف سال گذشته بود.

این تغییر در برداشت از سد دوستی، به علت یافتن منابع جدید آب است؟

منابع جدید نیست، عملاً داریم از ظرفیت منابع موجودمان استفاده می کنیم. چون آب ورودی به سد دوستی کم شده، باید این منبع را مدیریت کرد و برای لحظاتی اوج مصرف نگه داشت. قبلاً رویکردمان استفاده حداکثری از سد دوستی

کاهش مصرف
زمانی اتفاق می افتد
که قیمت واقعی
باشد و گرنه این
جداسازی تنها
ایجاد یک منبع
جدید است که به
آن منبع از دست
رفته گفته می شود